

प्रभुतरुण

वर्ष ५२

अंक ८

मुंबई

मार्च, २०१९

पाने ६

किंमत रु. १

(स्थापना : तारीख २५ ऑगस्ट १९२३)

तत्त्वाचा बंदा जीव । मूर्तीला कोण विचारी?

www.prabhutarun.org

संपादिका: सुहासिनी कीर्तिकर

कार्यकारी संपादक मंडळ : मिनाक्षी जयकर, मयुरा नायक, संजना कोठारे, वैजयंती कीर्तिकर

सहाय्यक संपादक: त्वरिता दळवी, राजेश नवलकर, भक्ती शेट्टे

फेब्रुवारी महिना म्हणजे जगभर 'व्हॅलेन्टाईन्स डे' साजरा करण्याचा महिना. प्रेम हे फक्त प्रेमिकांतच होतं, असतं असं नाही. ते माणूस आणि निसर्ग, माणूस आणि भाषा यातही असतं. म्हणूनच फेब्रुवारी महिना अशा आणखी 'डेज'नी सजलेला आहे. दिनांक २१ फेब्रुवारी हा आंतरराष्ट्रीय बोलीभाषा दिन म्हणून त्याकरिताच साजरा झाला. २७ फेब्रुवारी हा दिवस तर प्रत्येक मराठी प्रेमी माणसासाठी ललामभूत दिवस. कुसुमाग्रजांच्या आठवणीसाठी हा 'मराठी भाषा दिन' ठरला. मराठी ही आपली मायबोली. मराठी ही आपली राजभाषा. शासनभाषा. एकेकाळी ही मराठी 'राजदरबारी लक्ते'ने सूत्र उभी आहे' असे वास्तव कुसुमाग्रजांनी दाखवले. राजभाषा असूनही ही अवस्था? माझ्या ओळखीच्या एक बाई आहेत. 'चंदनाची दारे घराला अन् पायतळी कस्तुरीचा सुगंध' अशा स्थितीत राहणाऱ्या; असणाऱ्या. कानात हिऱ्याच्या कुड्या, हातात गोठ पाटल्या, गळ्यात चपलाहार... अशा रोजच्या त्यांच्या श्रीमंतीत पायात मात्र तुटक्या चपला! अंगावर कुठेतरी जोड दिलेले, ठिगळ लावलेले लुगडे. म्हणजेच कर्मदरिद्री. पण त्यांची याबाबत कुठलीही तक्रार नाही. त्यांचा नवरा मला म्हणाला, 'तिलाच तसं रहायचंय; त्याला मी तरी काय करू? तिनं सांगावं ना मला!'... मला वाटते, आपली मायमराठी राजभाषा आहे तरी मराठी माणूसच त्या बाईसारखा उदासीन आहे. पहा ना; तामिळनाडूत 'तामिळनाडू तमिळ लर्निंग अॅक्ट' आहे. केरळमध्ये 'द मल्याळम् लर्निंग अॅक्ट' आहे, पण महाराष्ट्रात मात्र असा मराठी संदर्भात कायदाच नाही. 'तिलाच तसं रहायचंय; त्याला मी तरी काय करू?' ही आपल्या महाराष्ट्र शासनाने शोधलेली पळवाट. पहा ना: कन्नड प्राधिकरण आहे, पण महाराष्ट्रात मराठी प्राधिकरण नाही. मुंबईत उत्तर प्रदेशीय माणसांचे भव्य भवन आज आहे; पण अजूनही

संपादकीय

मराठी स्वरूपी मिळें मी...

—सुहासिनी कीर्तिकर

'मराठी भाषा भवन' नाही. 'मराठी भाषा भवन' असावे यासाठी कुठे सगळ्यांची इच्छाशक्ती एकवटली आहे? 'तिलाच तसं रहायचंय' असं याबाबतीत आपल्या म्हणवणाऱ्या सरकारला वाटलं; तर त्यात नवल ते काय? सरकार आजवर अनेक पक्षांचे झाले. महाराष्ट्र स्थापनेपासून अशा अनेक सत्ता आल्या. 'बहुत नृपती ते आले, गेले' प्रमाणे त्या आल्या, गेल्या. पण मराठी हा 'परि मनाला एकचि झाला' असा 'मंत्र महान' झालाच नाही. न्यायालयीन भाषा मराठी असावी हे सत्तेने कागदोपत्री मान्य केले; पण हा न्यायालयीन व्यवहार मराठीतच व्हावा यासाठी जनजागृती करित - चळवळ करित विचारे आपले षांतराम दातार काळापलिकडे गेले. नित्य व्यवहारात तरी कुठे आपण जागृत असतो? याबाबतीत आपण 'शांत आराम' वृत्तीचेच. परवा आम्ही शिवाजी पार्कच्या बाजूने घरी येत होतो. बरोबर भाची अन् तिचं कुटुंब होतं. बाळासाहेब ठाकरे यांचे स्मारक, महापौर बंगला.. असा विषय सहजच आला. मी त्यासंदर्भात काहीतरी तावातावाने बोलत होते. पण कसलं काय? 'तावातावा' मधला वातच काढून टाकणारी प्रतिक्रिया भाचीच्या मुलांकडून आली. ती म्हणाली, 'तू काय म्हणतेयस? काय झालं?' मी म्हटलं, "अरे महापौर गेले ना राणीच्या बागेत?" "महापौर मीन्स?" हा त्यांचा प्रश्न. मग म्हटलं, "अरे, मेयर, मेयर!" मग ती दोघंही म्हणाली, 'हं! ते तर आम्हाला माहीत आहे. पण मेयर म्हणजे महापौर हे नव्हतं माहीत.' मला सांगा; असा सगळा मामला असेल तर शासन कशाला हो 'मराठी पाऊल पडते पुढे' म्हणेल? आपण आपल्या मुलांना इंग्रजी माध्यमाच्या

शाळांत घालायचं. त्याचा सराव व्हावा म्हणून घरीही इंग्रजी किंवा इंग्रजाळलेलं मराठी बोलायचं. का? तर इंग्रजी ही ज्ञानभाषा आहे म्हणून. मग मराठी ज्ञानभाषा व्हावी म्हणून कुणी का प्रयत्न करित नाही? म्हणजे आपणच का प्रयत्न करित नाही? मराठी माध्यमाच्या शाळा ओस पडू लागल्यात. इतकंच काय; भल्या भल्या महाविद्यालयांतून मराठी विभाग बंद पडू लागलाय. मग मराठी विषयाच्या कायम नोकरीत असलेल्या प्राध्यापकांना 'क्लब' करून दुसऱ्या महाविद्यालयात रिचवायचं. (क्लब हं; एकत्र नाही!) विद्यापीठात मराठी विभागात एके काळी शंभर, दीडशे विद्यार्थी असत. आता? चार किंवा पाच फक्त! मराठी शिकवणारा माझा एक प्राध्यापक मित्र आहे. त्याने व्यवहारी शाहाणपण राखून पुढे एलएलबी, एलएलएम केलं. तो आता 'लॉ' शिकवतो. (हं! 'कायदा' नाही हं.) आपल्याकडे 'मी मराठी एकीकरण समिती' आहे. 'मराठी भाषाभ्यास समिती' आहे; पण डॉक्टर, इंजिनियर मराठीतून होण्यासाठी अद्यापही मराठी भाषाकोश नाही. शासनाचे कामकाज मराठीतूनच व्हावे असा कायदा आहे. त्यासाठी शिक्षेची तरतूदही आहे. पण ना कायद्याची अंमलबजावणी होत, ना शिक्षेची. नवनिर्वाचित सत्ताधारी काहीजण 'मी मराठीत शपथ घेणार नाही' असे सहज सांगतात; आपण ते चालवून घेतो. 'तिलाच तसं रहायचंय' असं श्रीमंत बाईच्या नवऱ्यानं म्हटलं - आपणही त्याचीच री ओढतोय ना? शाळा महाविद्यालयातही साहित्य शिकवलं जातं, भाषा नाही शिकवली जात. आपल्याकडे आता अ. का. प्रियोळकरांसारखे भाषा शिकवणारे शिक्षक उरलेतच कुठे? भाषा ही

बोली भाषेतच जिरलेली असते. पण ही बोली अभ्यासायला, सरावासाठी कुठल्या शाळा, महाविद्यालयात आपल्याला भेटते? मग तिला मिठी मारायची बात तर दूरच. आता आता अलीकडे विद्यापीठात 'वाडवली' बोलीचा एक पेपर ठेवलाय म्हणे. पण आपण तरी आपल्या घरात आज 'चुलीपशी' वावरतो की 'किचन'मध्ये? चहा/ कॉफी कपात 'वरसर' भरून घेतो की 'फुल्ल'? 'गळसोरी' घालतो की 'मंगळसूत्र'? हो! अन् कुणाच्या 'मघारी' निंदा करतो की 'पाठीमागे'? अन् 'निंदा' करतो की 'गॉसिपिंग'?

'मराठी भाषा दिना'च्या निमित्ताने मी मराठीविषयी तुमच्याशी भरपूर 'गॉसिपिंग शोयर' केलं; हो नं? पण आता खरंच, 'मराठी स्वरूपी मिळें मी' असं संजीवनी मराठेंच्या कवितेतील ओळींना जागून मराठी स्वरूपात मिळून जायची वेळ ठेपलीय. आता आपण मराठीचं भाषिक राजकारण करून तिच्याशी आपले दैनंदिन, आर्थिक, सामाजिक, राजकीय प्रश्न जोडून घेतले पाहिजेत. म्हणजे मराठी भाषेतून शिकणाऱ्याला चांगली नोकरी मिळाली पाहिजे. मराठी भाषेचे वैभव जपणाऱ्याला निवडून दिले पाहिजे. मराठी सांस्कृतिक कार्यक्रमांना उच्च सामाजिक दर्जा लाभला पाहिजे. याचा अर्थ 'इंग्रजी हटाव' असा अजिबातच नाही. म्हणून तर 'प्रभुतरुणा'त इंग्रजी लेखनही असते ना? मित्रहो; मराठी भाषा दिनाच्या आणि आंतरराष्ट्रीय बोली भाषा दिनाच्या तुम्हा सगळ्यांना मनःपूर्वक शुभेच्छा.

परीक्षार्थी, विद्यार्थी मित्रहो; तुम्हा सगळ्यांनाही माझ्या अन् प्रभुतरुणाच्या मनःपूर्वक शुभेच्छा. 'शुभेच्छा' हा शब्द नसेल समजला तर खास तुमच्यासाठी म्हणजे 'एक्झॅमफायटर्स' साठी 'ऑल दि बेस्ट'! हे मराठी आणि इंग्रजी आता कसे आपले 'बेस्टम् बेस्ट' झाले नं!!!

*

अद्भूत गोष्टी-

अनुभव 'ब्रोकन विंडो', एक मोडलेली खिडकी!

-विनय त्रिलोकेकर

(मागील अंकावरून)
आपला स्वातंत्र्याचा लढा:
स्वातंत्र्य चळवळीतील मिठाचा सत्याग्रह. ह्याची सुरुवात १२ मार्च, १९३० साली दांडी यात्रेने (मोर्चीने) सुरू झाली. महात्मा गांधींच्या नेतृत्वाखाली हा भारतातील तत्कालीन ब्रिटिशशासनाने मिठासारख्या जीवनावश्यक गोष्टींवर लावलेल्या कराच्या विरोधात सत्याग्रह होता. अहमदाबादमधील साबरमती आश्रमातून हा मोर्चा २४० मैल अंतर पार करित २४ दिवसानंतर म्हणजे ५ एप्रिल १९३० रोजी सकाळी ६ वाजून ३० मिनिटांनी नवसारीतील दांडीच्या समुद्रकिनार्यावर पोहोचला. गांधीजींनी चिमूटभर मीठ उचलून कायदेभंग केला आणि कायदे-भंगाच्या मोठ्या प्रमाणावरील चळवळीला (Civil Disobedience Movement) सुरुवात झाली.

आपली संयुक्त महाराष्ट्रासाठी चळवळ:

सर्व मराठी भाषा बोलणाऱ्या लोकांचे भाषावार प्रांतरचनेच्या तत्वाच्या आधारावर एक राज्य स्थापन करण्यासाठी करण्यात आलेल्या आंदोलनाला संयुक्त महाराष्ट्र आंदोलन किंवा चळवळ समजली जाते. ही चळवळ स्वातंत्र्यपूर्व काळात सुरू झाली आणि १ मे १९६० रोजी मुंबईसह संयुक्त महाराष्ट्राची स्थापना झाल्यानंतर ती समाप्त झाली. १९५० ते १९६० या काळामधील महाराष्ट्रातील हे सर्वांत व्यापक असे जनआंदोलन होते आणि त्यात शंभराहून अधिक लोकांचा पोलिसांच्या गोळीबारात मृत्यू झाला. महाराष्ट्रात मराठी भाषिक राज्याची म्हणजे संयुक्त महाराष्ट्राची मागणी करणारे आंदोलन दिनांक १२ मे १९४६ रोजी बेळगाव येथे भरलेल्या मराठी साहित्य संमेलनात संयुक्त महाराष्ट्र समितीच्या स्थापनेपासून विशेष आकारास येऊ लागले. संयुक्त महाराष्ट्राचा लढा लढविण्यासाठी काँग्रेस पक्षीय पुढाऱ्यांना दूर सारून महाराष्ट्रातील विरोधी पक्षांच्या नेत्यांनी संयुक्त महाराष्ट्र समितीची ६ फेब्रुवारी १९५६ रोजी स्थापना केली. प्रजा-समाजवादी पक्षाचे नेते एस्. एम्. जोशी त्याचे प्रमुख होते. यांत प्रजा समाजवादी पक्ष, भारतीय कम्युनिस्ट पक्ष, शेतकरी कामगार पक्ष, हिंदु महासभा, सोशॅलिस्ट पार्टी व जनसंघ हे पक्ष सामील झाले. नंतरच्या काळात डॉ. आंबेडकरांच्या संमतीने शेड्यूल्ड कास्ट्स फेडरेशन व नंतरचा रिपब्लिकन पार्टी ऑफ इंडिया त्यात सामील झाला. एस्. एम्. जोशी, भाई

श्रीपाद अमृत डांगे, ना. ग. गोरे, आचार्य प्र. के. अत्रे, उद्धवराव पाटील, माधवराव बागल, प्रबोधनकार ठाकरे, जयंतराव टिळक प्रभृती हे या चळवळीचे नेते होते. संयुक्त महाराष्ट्र समितीची संयुक्त महाराष्ट्रासाठी चळवळ चालूच राहिली. पक्ष, पंथ, जात, धर्म हे सर्व भेद या चळवळीत गाडले गेले होते आणि त्याचाच प्रत्यय सलग पाच वर्षे प्रचंड जनआंदोलनाने, या महाराष्ट्रातल्या जनतेने दिला. समितीने मुंबई महापालिकेच्या निवडणुकीत विजय मिळविला आणि मुंबईचे महापौरपद समितीस मिळाले. संयुक्त महाराष्ट्राचे आंदोलन ही स्वातंत्र्य चळवळीनंतरची महाराष्ट्रातील व्यापक लोकसमर्थन असणारी चळवळ होती. हे राज्यातील पुरोगामी चळवळीचे सर्वांत मोठे व व्यापक आंदोलन होते. या चळवळीत महाराष्ट्रातील मध्यमवर्ग, कामगार, शेतकरी, विचारवंत आदी समाजातील सर्व स्तर एकत्र आले होते. याशिवाय शाहीर अमर शेख, अण्णाभाऊ साठे, शाहीर गव्हाणकर, शाहीर साबळे, पिराजीराव सरनाईक, आत्माराम पाटील वगैरे शाहिरांनी उभा-आडवा महाराष्ट्र पिंजून काढला व हे आंदोलन गावोगावी पोहोचविले.

असे अनेक चांगले परिणाम झाले असतील ह्या 'ब्रोकन विंडो' किंवा 'टीपिंग पॉइन्ट' इफेक्ट मुळे.

पण ह्या 'ब्रोकन विंडो' किंवा 'टीपिंग पॉइन्ट' परिणामामुळे असेही घडते:

आपण रस्त्यातून जात असतो. रस्त्याकडील इमारतीतून केळीचे साल फेकले जाते. आपल्या जवळच ते पडते. आपल्या बाजूने जात असलेला इसम त्याच्या हातातील फेकायची कागदी पुडी पडलेल्या सालाच्या दिशेने भिरकावतो. तुम्ही त्याकडे दुर्लक्ष करित पुढे जाता. कारण, तुमच्यात 'नो वन केअर्स ऑर बॉदर्स' ही भावना जागृत झालेली असते. आपल्याला नसती पंचाईत कशाकरिता? कोण सांगते उठावे करायला? कोणाला ही गोष्ट खटकत नाही. मग करूद्या ना इतरांना हवे तसे! इतरही तसाच विचार करून आपापल्या मार्गाने निघून जातात आणि मग असे घडते.

येणारे जाणारे पादचारी आणि वाहनचालक आपल्याला नको असलेली वस्तू बिनधास भिरकावतात त्याच दिशेने आणि मग रस्त्याच्या कडेला बनतो भला मोठा कचऱ्याचा ढीग!

(पान ४ कॉलम ३ वर)

Marriage –

A Necessity, requirement or just a formality
-Aadhar Kothare

Then there are expectations from both girls and guys on the looks part. Every girl would want a guy like Sharukh Khan or Ranbir Kapoor and every guy would want a girl like Aishwarya Rai or Deepika Padukone. The problem is, we have only seen these stars in films and in those specific characters and we don't know how they are in real life, are they good life partners, we certainly don't know that.

There is another nuisance in the marriage front i.e. the horoscope or kundali matching factor. Some people believe it some don't, some blindly trust it, while some absolutely hate it. Now who ever have experienced this, you'll agree that this horoscope acts as one of the critical factors in making or breaking one's marriage, especially in the case of arranged marriages. And on top of all that, these people say things that sound more like verdicts and judgements rather than predictions. To start with, these are known as predictions, more like guesses not confirmations. Secondly these people, who claim to predict your future on the basis of the horoscopes, are finally human beings not God themselves. Getting back to the importance of these horoscopes during arranged marriages, these people predict, and many people tend to believe that, something that is based on the girl and boy's horoscopes, something that is derived on the basis of the positions of stars & planets at the time of the person's birth. It is so funny, that they believe all this, and forget one thing, that there are actually only 2 things that are not in one's hand, to decide self birth time and death time. So these predictions derived from horoscopes are simply based on the time of the birth the person was born, something that is not in the hands of anyone, and people believe & trust that, but refuse to accept the fact that life after marriage is in the hands of the boy and the girl.

Then there are caste issues where girl/guy wants to marry the guy/girl from only a particular caste. There are girls who wants to marry a guy from a particular city, or wants to marry only on the basis of the degree the guy has (P.S. Doctors want doctors only, should have own business, only from BE background, etc.). I mean if we think realistically, does it really matter if the guy/girl is a BE graduate or an MBA, a CA or just a

graduate. I can understand that the demand is that the guy/girl should be a graduate or for that matter even a post graduate. But selecting/rejecting because he/she is not a BE but a CA is I guess foolish. After all, people are looking for life partners and not offering a job. No one can predict that just because a person is a CA he can be a better life partner than the one who is a BE.

The other weird expectation is of the place/city one resides, that I recollect from an incident where someone I know was rejected just because he worked in an MNC in Mumbai and the girl ended up marrying someone just because the guy worked in US, not in New York or Los Angeles, but some small town in US, in fact so small, that there would be more people staying in Dadar than that town. You'll find parents of girls boasting that their son-in-law is working in US. What they don't realize is that, US doesn't mean New York, or Los Angeles or San Francisco. There is lot more than that to US. I have myself been to US and I have seen the life there. What's pitying is that these parents picture any place in US as shown in our movies, which incidentally is not the case. What they don't realize is that just by getting their daughters' married to US instead of in their own town, city or country, they are loosing out on the opportunity of spending some quality time with their son-in-law, their daughter and with time their grandchildren.

Ultimately what we all forget in this demands and expectations scene, is that, we had entered this arrange marriage market for finding our soulmate and not for buying/selling things. But what's more intriguing now-a-days is the fact, that people run away from marriage, when parents ask them about getting married, settling down. The sheer thought of getting married to someone, committing to someone, the fact that life would be changing, would be different forever, is enough reason to make anyone nervous. Both guys and girls, want to be in a relationship, date each other, but don't want a lifelong commitment. Along with this, the new western concept of living-in, is something that more and more people here are giving a thought to. We like each other, want to spend time with each other, then why do we need to get married to someone and bind ourselves legally, is the thought process

(Cont. on Page 5 col. 3)

भवताल

समुपदेशन: आयुष्याच्या परीक्षेसाठी

-प्रणिता प्रभाकर

आजच्या धकाधकीच्या जीवनात फक्त मोठ्या माणसांनाच stress म्हणजेच ताण-तणाव असतो असे नाही; तर शाळेत जाणारे कच्चेबच्चेसुद्धा ताण-तणावापासून मुक्त नाहीत. तसे पाहता लहान मुलांना समजून घेणे सोपे नाही. एकवेळ मोठ्यांना समजून घेता येईल किंवा समजावता देखील येईल, परंतु लहान मुलांना समजून घेणे खूपच कठीण आहे.

लहान मूल म्हणजे कोरी पाटीच. त्यावर जी अक्षरे काढली जातील तीच उमटतील. अर्थातच त्यांच्या कोवळ्या मनावर जे ठसले जाईल त्याचप्रमाणे त्यांची वागणूक दिसून येईल. म्हणून आपण म्हणतो की संस्कार हे खूप महत्त्वाचे आहेत. आईवडील तर आपल्या मुलांवर संस्कार करतातच परंतु त्याचबरोबर समाजानेही जबाबदारी उचलली तर खरोखरच दुधात साखर/दुग्धशर्करा योग म्हणावा लागेल व कटू अनुभवाने ढवळून निघालेल्या आपल्या आजच्या समाजात गोडवा निर्माण होईल. त्यासाठी 'एकमेका साहाय्य करू अघे धरू सुपंथ' ह्या उक्तीप्रमाणे प्रत्येकाने आपला खारीचा वाटा उचलला पाहिजे किंवा उचलणे योग्य ठरेल. याकरिता काही ठोस उपाययोजना करणे महत्त्वाचे ठरेल. जेणेकरून आजच्या कोवळ्या जीवांना आयुष्याच्या सुरवातीलाच अंधारात वावरावे लागणार नाही.

आजची शिक्षण पद्धती, सर्व स्तरांवरील चढाओढ, स्पर्धा ह्या सर्वांनी ह्या छोट्याश्या जीवांची काय घालमेल होत असेल ते तो जाणे व 'वरचा' जाणे. प्रत्येक आई वडिलांची हीच इच्छा असते की आपल्या पाल्याने (मुलाने किंवा मुलीने) शाळेत फक्त अभ्यासच नव्हे तर; अभ्यासेतर विषयांमध्येही प्राविण्य दाखवावे आणि त्याचसाठी पालकांचा अट्टाहास असतो. नव्हे ते क्रमप्राप्तच आहे. त्यात भरीस भर म्हणूयात की काय? आजकाल वर्तमानपत्रात नेहमीच शाळकरी मुलांवरील बलात्काराच्या बातम्या झळकत असतात. किळसवाणी वागणूक वाटते!!! बलात्कार करणारे दुसरे तिसरे कोणी नसून ह्या लहानग्यांच्या ओळखीतलेच असतात. त्यामुळे विश्वासाने मुले त्यांच्या सोबत जातात व माहित नसलेल्या विश्वाची अनैसर्गिकरित्या त्यांना ओळख होते आणि

आयुष्याच्या सुरवातीलाच आयुष्यातून उठण्याची पाळी येते. ह्या सर्वाला कुठेतरी लगाम हा लागलाच पाहिजे. हा लगाम कसा लावायचा हे समाजाने म्हणजेच तुमच्या आमच्यासारख्यांनीच ठरवले पाहिजे. फक्त ठरवून चालणार नाही तर त्याचा पायंडा घातला पाहिजे. हा पायंडा घालण्याकरीता जसे CSR म्हणजे Corporate Social Responsibility अर्थातच संयुक्तिक (संगठीत) सामाजिक जबाबदारीच्या तत्त्वावर अनेक प्रकल्प हाती घेतले जातात. ह्याच तत्त्वावर जर आपण एक 'सामाजिक भान' म्हणून उपचार पद्धती पाहिल्या तर समुपदेशन ही एक स्वतंत्र उपचारपद्धती ठरू शकते.

समुपदेशन हे वेगवेगळ्या स्तरांवर केले जाते. फक्त शालेय किंवा महाविद्यालयीन (शैक्षणिक) संदर्भात समुपदेशन नसून आपल्या आयुष्यातील प्रत्येक अवस्थेवर/स्थित्यंतरावर समुपदेशन करणे जरूरीचे आहे. आपल्या आयुष्यात अनेक स्थित्यंतरे येत असतात व त्या स्थित्यंतरासंदर्भात प्रत्येकाला माहिती असणे जरूरीचे आहे. तसेच ही योग्य माहिती शास्त्रशुद्ध पद्धतीने व शास्त्रीय दृष्टिकोनातून पुरविणे महत्त्वाचे आहे. तेव्हा हे काम फक्त शालेय व महाविद्यालयीन स्तरावर समुपदेशकाची नेमणूक करून; मात्र विद्यार्थ्यांचेच नव्हे तर त्यांच्या पालकांना समुपदेशन करणे जरूरीचे आहे.

सर्वसाधारणपणे समुपदेशन हे केवळ व्यक्तीच्या हातून चूक घडल्यावर केले जाते. परंतु त्या चुका होऊ नयेत किंवा त्या कशा अद्वैता येतील ह्याकरीता समुपदेशन महत्त्वाचे आहे. ते वेळ आल्यावर बघू असे न म्हणता; आधीच उपाययोजना करणे महत्त्वाचे व योग्य ठरेल. जेणेकरून आज-काल दररोज जाणते-अजाणतेपणी घडणाऱ्या अयोग्य वर्तनावर अंकुश राहिल व उद्याच्या पिढीस त्याचा फायदा होईल. हे समुपदेशन वयाच्या १०-११व्या वर्षापासून चांगले २०-२५व्या वर्षापर्यंत करणे जरूरीचे आहे. असे केल्याने आपण समाजाचे काही देणे लागतो ही भावना मूळ धरेल व ओघाओघाने भयाची भावना व नको असलेला ताण-तणाव कमी होईल. नव्हे; लयास जाईल ही किमान अपेक्षा.

*

पान उलटताना

नवा मित्र

-डॉ. सुमन सुवर्णकुमार नवलकर

बालपणी पोलियो झाला आणि राजाचं सगळं विश्वच बदलून गेलं. मुलं संध्याकाळी अंगणात खेळत, तेव्हा तो खिडकीत बसून त्यांचा खेळ पाही. आई-बाबा त्याच्याबरोबर कॅरम, बुद्धीबळ, पत्ते खेळत. त्याला छान-छान गोष्टींची पुस्तकं आणून देत. पण राजाला अंगणात जाऊन आपल्या वयाच्या मुलांबरोबर खेळावंसं वाटायचं. गोल फिरणाऱ्या चक्रात बसवत. पण राजाला हिरव्यागार मऊ गवतात धावावंसं वाटायचं. पी.टी.च्या तासाला मुलांना कवायत करायचा कंटाळा यायचा. पण राजाला वाटायचं, मी कवायत करीन. शाळेच्या कबड्डीच्या, क्रिकेटच्या टीममध्ये मी खेळीन. पण माझे पाय मला काहीच करायला देत नाहीत. या मुलांचे पाय चांगले आहेत, तर यांना ते वापरायला कंटाळा येतो. मला छान चालता येईल, छान धावता येईल, तर किती मजा येईल.

राजाची चित्रकला छान आहे. बाबांना तो कधी-कधी कॅरममध्येही हरवतो. पण हे पाय मात्र त्याला कुठे छान फिरायला, नाचायला, उड्या मारायला देत नाहीत. सगळे त्याच्याकडे दयेने पाहतात. मग राजा उदास होऊन बसतो. मग त्याला हसावंसंही वाटत नाही. बोलावंसंही वाटत नाही. आई-बाबांना त्याची खूप काळजी वाटते.

एक गेल्या दोन-तीन दिवसांपासून राजा हसू बोलू लागलाय. सारखा एकच विषय असतो त्याच्या बोलण्यात, तो म्हणजे त्याच्या वर्गात आलेला त्याचा नवा मित्र. विनीत. 'आज विनीतने गाण्यात पहिलं बक्षीस मिळवलं. आज त्याने वर्गात सिंथेसायझर आणला होता. मधल्यासुट्टीत खूप गाणी वाजवून दाखवली सिंथेसायझरवर.' 'विनीत गोष्टी खूप छान सांगतो.' 'विनीत कवितांना खूप छान चाली लावतो,' 'विनीत हे करतो, 'विनीत हे करतो, 'विनीत ते करतो'. विनीत राजाचा मित्र झाल्यापासून राजा खूप आनंदित झालाय.

परवा राजाच्या शाळेत 'स्पोर्ट्स डे' आहे. शर्यतीचा दिवस. राजाला या दिवशी शाळेत जायची इच्छाच नसते. पण 'स्मरणशक्ती' स्पर्धेचं बक्षीस मात्र तो मिळवतो दर वर्षी. "आई, 'स्पोर्ट्स डे' ला विनीत नाही येणार", राजाने म्हटलं. "का रे? आजारी आहे की काय?" "नाही आई, पण तो स्मरणशक्ती स्पर्धेतही भाग घेऊ शकणार नाही. मग कशाला येईल तो?"

"अरे, एवढी गाणी, कविता पाठ

म्हणतो. मग 'स्मरणशक्ती' स्पर्धेत का नाही घेणार भाग? आणि बाकी शर्यतीत - पळण्याच्या, अडथळ्यांच्या?" बाबांनी विचारलं.

"आई, बाबा, विनीतला दोन्ही डोळ्यांनी दिसत नाही. मग तो 'स्पोर्ट्स डे' ला येऊन काय करणार? आणि 'स्मरणशक्ती'च्या स्पर्धेत वस्तू पाहून मोजून लक्षात ठेवायच्या असतात ना?" आई-बाबांना कळलं, की विनीतशी मैत्री झाल्यापासून राजा आपल्या पायांचं अधूषण का विसरलाय. "आई, बाबा मला धावता, उड्या मारता येत नाहीत. पण विनीतला तर काहीच करता येत नाही. पण तरीही तो आनंदी असतो. गातो, सिंथेसायझर वाजवतो. जे काही त्याला करता येतं ते करून मजेत राहायचा प्रयत्न करतो. विनीत ग्रेट आहे आई."

आई-बाबांना कळलं, की आता त्यांच्या मुलाला योग्य मित्र मिळालाय. त्याचं आयुष्य बदलणारा. स्वतः दृष्टीहीन असूनही आपल्याकडे पाहण्याचा नवा दृष्टीकोन देणारा. आता राजा अपंगत्वावर मात करायला शिकेल. समृद्ध जीवन जगायला शिकेल.

(मो. ९९६९०२८९६७/
८७७९१९४०४२)

*

कृतज्ञता

'प्रभुतरुणा'च्या घडणीत विष्णुपंत कोठारेनंतर श्री. सुहास कोठारे यांचा सिंहाचा वाटा होता. त्यांनी जवळजवळ एकहाती 'प्रभुतरुण' वर्षानुवर्षे सांभाळला. 'एकहाती' असे म्हणताना आम्हा सर्व 'प्रभुतरुण' प्रेमींना जाणीव आहे की त्यांच्या हाताला हात लावून 'मम' म्हणत त्यांच्या सुविद्य पत्नी सुहासिनी यांनीही 'प्रभुतरुणा'ला वाढवले. कुणी 'प्रभुतरुणा'बद्दल आगळीक करणारे बोलले की त्या म्हणतात, 'माझा मुलगा दीपक याला कुणी बोलले तर मला जेवढे दुःख होईल तेव्हाच दुःख मला कुणी प्रभुतरुणाबद्दल बोलले तर होते.' खरेच आहे ते. म्हणूनच प्रभुतरुणाच्या वाढदिवशी सक्काळी सक्काळी त्यांचा मला शुभेच्छा देणारा पहिला फोन येतो. एखादा लेख आवडला तर फोनवर त्यांची प्रतिक्रिया असतेच. या १६ मार्चला त्यांचा पंच्याहत्तरावा वाढदिवस आहे. मी देखील त्यांना पहिला फोन करेनच. पण या अंकात समस्त 'प्रभुतरुणा'तर्फे त्यांना मनःपूर्वक शुभेच्छा.

-संपादक

आरोग्यम्

अॅलर्जी

-डॉ. छाया अजित देसाई

(अॅलर्जीविषयी माहिती सर्वापर्यंत पोहोचावी या हेतूने ही लेखांची मालिका सुरू करत आहे. प्रत्येक प्रकारच्या अॅलर्जीबद्दल स्वतंत्र लेख मालिकास्वरूपात येतील. हा लेख सर्वसामान्य जनतेकरिता आहे. त्यामुळे त्यात वैद्यकीयदृष्ट्या त्रुटी असू शकतात. -डॉ. छाया.)

अॅलर्जी हा शब्द कुठेही उच्चारला किंवा कानावर पडला तरी हे ऐकणाऱ्यापैकी बहुतेक श्रोते म्हणतील की त्यांना अॅलर्जीचा त्रास आहे.

तर ही अॅलर्जी म्हणजे काय? अॅलर्जी म्हणजे आपल्या शरीराने एखाद्या वस्तूला दिलेला असामान्य प्रतिसाद. ह्या वस्तू कोणत्या? तर ज्या वस्तूंमध्ये प्रथिने आहेत अशा कोणत्याही वस्तूमधील प्रथिनां (प्रोटीन्स) अॅलर्जी होऊ शकते. उदा. धूळ (डस्ट माईट्स) बुरशी (फंगस), परागकण (पोल्स) वगैरे किंवा खाण्याच्या पदार्थातील प्रथिने.

जेव्हा आपल्या शरीरातील रोग प्रतिकार प्रणाली (इम्युन सिस्टिम) एखाद्या अॅलर्जीला अति प्रतिसाद देते तेव्हा अॅलर्जी उद्भवते. मुख्यतः ह्या सर्व वस्तू निरुपद्रवी असतात. पण एखाद्याची रोगप्रतिकारप्रणाली कमी झाल्यामुळे त्याचे शरीर झाडे, परागकण, धूळ, बुरशी, कीटकदंश किंवा खाण्याचे पदार्थ यांना मानते व त्यापासून जी लक्षणे उद्भवतात त्यांना अॅलर्जी म्हणतात.

बहुतेकजण असं म्हणतील की आम्ही तर हे सर्व खाद्यपदार्थ लहानपणापासून खात आलो आहोत. पण अलिकडेच आम्हाला त्रास जाणवू लागला आहे. हे अगदी बरोबर आहे. कारण अॅलर्जी कोणत्याही वयात सुरू होऊ शकते. कोणत्यातरी प्रथिनांची आपले शरीर ओळख विसरते व त्याला विदेशी पदार्थ समजून आपली प्रतिक्रिया देते. त्यातूनच अॅलर्जी उद्भवते. असं अचानक का होते? ह्याचे स्पष्टीकरण अजून तरी उपलब्ध नाही. शरीरात सीरम आयजीइची पातळी वाढते वगैरे तांत्रिक गोष्टींमध्ये आपण न शिरलेलं बरं.

सर्वसाधारण आढळणाऱ्या

अॅलर्जी

- १) औषधांची अॅलर्जी
- २) खाद्यपदार्थांची अॅलर्जी
- ३) शरीरावर येणारे लाल चट्टे किंवा पुरळ
- ४) रबरामध्ये असलेल्या प्रथिनांची अॅलर्जी

- ५) अस्थमा
- ६) हंगामी अॅलर्जी
- ७) प्राण्यांची अॅलर्जी - प्राण्यांच्या चामडीत किंवा केसात असलेल्या प्रथिनांमुळे

- ८) अति प्रमाणात अॅलर्जी ज्यामुळे जीवाला धोका होऊ शकतो

- ९) लहान वयात होणाऱ्या अॅलर्जी अॅलर्जीमध्ये होते काय की आपले शरीर ह्या विदेशी पदार्थांशी लढण्यासाठी म्हणून शरीरात हिस्टामीन नावाचा पदार्थ निर्माण करते. त्यामुळे हे हिस्टामीन मर्यादितपेक्षा खूपच जास्त प्रमाणात रक्तात वाढते. त्याचा परिणाम म्हणून काही व्यक्तींना खाज येते. तर काहींना पित्त उठते. खूप शिंका येणे, वारंवार सर्दी खोकला होणे किंवा सायनसिटीसही होऊ शकतो. काहींना हाय फिवर तर काहींना दम्याचा त्रास होऊ शकतो. काही व्यक्तींच्या चेहऱ्यावर मुरुम किंवा पुटकुळ्या येतात; तर कधी कधी वारंवार जुलाब होणे किंवा जास्त प्रमाणात अॅसिडिटीचाही त्रास होऊ शकतो. सोरायसीसमध्ये शरीरावर काही विशिष्ट भागावर खाज येणे, चामडी लाल होणे, रुपेरी रंगाचे चामडीचे अंश निघणे अशी लक्षणे येतात. हे अॅलर्जीमुळे होते हे सिद्ध झाले नसले तरी अॅलर्जीचा उपचार केल्यास त्याची तीव्रता कमी होऊ शकते.

अॅन्जीओ न्यूरोटिक एडीमा ही एक अतिप्रमाणातील अॅलर्जी आहे. त्यामुळे जीवालाही धोका होऊ शकतो. श्वसननलिकेला सूज येऊन श्वास घेणे कठीण होते. ताबडतोब इलाज झाला नाही तर मृत्युसुद्धा होऊ शकतो. म्हणून अशावेळी त्वरित हॉस्पिटलमध्ये नेऊन इलाज करणे आवश्यक आहे.

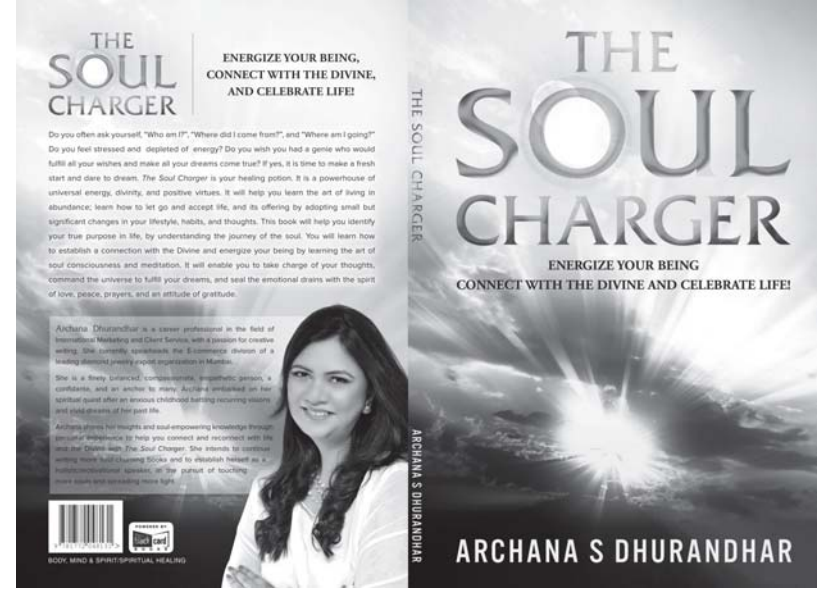
(मोबाईल-९८२०४२९३६०)

*

चुकीची दुरुस्ती

गेल्या अंकातील 'आरोग्यम्' सदरातील लेखात कृपया 'फिजी यालॉजिकल कन्सलटंट' ऐवजी 'सायकॉलॉजिकल कन्सलटंट' असे वाचावे.

साहित्य जगत

The Soul Charger is an easy to read self help book written in an easy to comprehend language by our very own Archana Dhurandhar, daughter of Surendra & Minal Dhurandhar and grand daughter of Late Balkrishna & Meena Dhurandhar. The book caters to a target audience of students, corporates, senior citizens and people from different walks of life. It is a Handy book that can be read at any given point of time to relax your mind and ease your flow of thoughts with handy "Thought Sanitizers", "Positive Affirmations" and a "Mind Gym". It walks you through the journey of the soul and nourishes your mind with "Food for Thought". The author has interviewed 7 special souls with a spiritual intellect and shared their thoughts on the topics covered in the Soul Charger. It is interesting to read their views and get self healing tips from the interviewed Life Coaches, Tarot Practitioner, Angelic Reader, Professor of Consumer Behaviour from Oxford University, Land Healer, Script Writer & a 5 year old innocent child. USP- Do you have a question in your mind for which you seek an answer from the Divine? If yes, then close your eyes, think of your question and open any page of The Soul Charger to seek your answer from the Divine.

P.S: This book is available on Amazon.

(पान २ कॉलम २ वरून)

रस्त्यातून जात असताना आपली नजर 'Do not spit here' आणि हा गाडी चालक चक्क ह्या पाटीवरच पानाची पिचकारी मारतो. काय धक्का बसला?

"गाडीवाला आहे मी, खिशात पैसा आहे माझ्या, दंड भरायला कोण घाबरतोय!"

आणि बापरे! हे काय? रस्त्यात चालायचे तरी कसे? वाहतुकीचे कायदे चक्क धाब्यावर बसवतात की हे सारे! फूटपाथवर मोटारसायकल! एक, दोन तीन, एका मागोमाग... भली मोठी रीघ हो!

माझ्या लहानपणीचे हे चर्ची रोड स्टेशनचे चित्र आपण आपल्या डोळ्यांसमोर आणा. आहे का हो, हे तुमच्या जाणीवेत? रेल्वेलाईनला लागून एक कुंपण/कठडा आणि कुंपणाला लागून मोकळा फूटपाथ. बाजूला एकही झोपडी नाही. सारे कसे स्वच्छ! आली एक झोपडी, एकाच्या झाल्या दोन आणि दोनाच्या तीन! आणि आज उभ्या आहेत चक्क ५ झोपड्या. आणि उद्या आठ असे करता करता असे तर होणार नाही ना?

(क्रमशः)

*

Statement about ownership and other particulars about news paper

PRABHU TARUN

Form IV (See Rule 8)

To be published in the first issue after the last day of February

- 1) Place of Publication : B3 Parijat Patel Estate, Jogeshwari, Mumbai-400 102.
- 2) Periodicity of Publication : Monthly
- 3) Printers Name : Smt. Suhasini kirtikar
- 4) Address : Same as above
- Editors Name : Smt. Suhasini kirtikar
- Nationality : Indian
- 5) Address : Same as above
- 6) Name & Address of Individuals who own the News Paper and Partners of Sharehold holding more than one Percent of Capital. : Board of Trustees Prabhu Tarun

I Smt. Suhasini Kirtikar hereby declare that particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

01-03-2019
MumbaiSuhasini Kirtikar
Signature of Publisher

पाठारे प्रभु महिला समाज आनंद मेळावा

रविवार, दि. ६ जानेवारी २०१९ रोजी पाठारे प्रभु महिला समाजाचा आनंद मेळावा खारच्या पाठारे प्रभु सोसायटीच्या सांस्कृतिक सभागृहात भव्य गर्दीत मोठ्या उत्साहात साजरा झाला. आनंद मेळाव्याचे उद्घाटन सुप्रसिद्ध नाट्य सिने अभिनेत्री श्रीमती आशालता वाबगावकर यांच्या हस्ते झाले. त्यावेळी भाजपाच्या कार्यकर्त्या माजी उपमहापौर सौ. अलका केरकर खास हजर होत्या.

समाजाच्या चिटणीस सौ. पल्लवी कोठारे यांनी उपस्थितांचे स्वागत केले. नंतर समाजाच्या विश्वस्त श्रीमती वृंदा जयकर यांनी माजी विश्वस्त स्व. श्रीमती वंदना नवलकर यांना श्रद्धांजली अर्पण केली. महिला समाजाच्या अध्यक्षा सौ. नीता सेंजित यांनी प्रमुख पाहुण्या आशालताजींचा परिचय करून त्यांना पुष्पगुच्छ, भेटवस्तू व मिठाई देऊन सन्मानित केले. तसेच विश्वस्त श्रीमती वृंदा जयकर यांनी सौ. अलका केरकर यांचा परिचय करून त्यांना पुष्पगुच्छ, भेटवस्तू व मिठाई देऊन सन्मानित केले. तसेच विश्वस्त श्रीमती स्वाती जयकर यांनी श्री. विजू रेगे यांना पुरणपोळ्या देऊन सहकार्य केल्याबद्दल सन्मानित केले. आनंद मेळाव्यात एकूण ११६ स्टॉल होते. त्यात ५० च्या वर खाद्यपदार्थांचे होते. पाच भाग्यवंत स्टॉलधारकांना समाजाध्यक्षा सौ. नीता सेंजित यांच्यातर्फे 'वॉल क्लॉक' बक्षिस म्हणून देण्यात आले.

हा आनंद मेळावा यशस्वी होण्यासाठी सौ. नीता सेंजित व त्यांच्या कार्यकारी समितीने शिस्तबद्ध व योजनापूर्वक सहकार्य केले.

समाजाची हैद्राबादची हवाई सहल

ही सहल १०३ वर्षांच्या इतिहासात प्रथमच हवाईमार्गे दि. २१ जानेवारी ते २४ जानेवारी २०१९ पर्यंत हैद्राबाद येथे २७ महिला सभासदांसह श्रीमती बिंबा नायक यांच्या नेतृत्वाखाली अत्यंत यशस्वीपणे नेण्यात आली. सौ. गौरी नायक यांनी विशेष मेहनत घेऊन सर्व भगिनींना पिशव्या, सॅन्डविचेस, केक्स भेट म्हणून दिल्या. त्यांना सहलीला गेलेल्या कार्यकारी समितीच्या भगिनींनी उत्तम सहकार्य केले.

समाजाचा - वार्षिक बक्षिस समारंभ

पाठारे प्रभु महिला समाजाचा १०४ वा वार्षिक बक्षिस समारंभ रविवार, दि. १७ फेब्रुवारी २०१९ रोजी सायंकाळी ५ वाजता डॉ. प्रा. सौ. अनिता सुनील कोठारे (एम. ए. पी. एच. डी.) यांच्या अध्यक्षतेखाली बहुसंख्य श्रोत्यांच्या उपस्थितीत पाठारे प्रभु को. ऑप. सोसायटीच्या सांस्कृतिक केंद्र सभागृह १२ वा रस्ता,

खार (प.) येथे मोठ्या उत्साहात पार पडला.

समारंभ सुरू होण्यापूर्वी पुलवामा येथे दहशतवाद्यांच्या हल्ल्याला बळी पडलेल्या ४२ लष्करी जवानांना श्रद्धांजली वहाण्यासाठी २ मिनिटे उभे राहून सर्वांनी स्तब्धता पाळली. नंतर समाजाच्या अध्यक्षा सौ. नीता सेंजित यांनी उपस्थितांचे स्वागत करून प्रमुख पाहुण्या डॉ. सौ. अनिता यांच्या अष्टपैलू व्यक्तिमत्त्वाचा परिचय करून त्यांना फुलांची परडी, भेटवस्तू व तेलपोळ्या देऊन सन्मानित केले.

नंतर उपाध्यक्षा सौ. साया नवलकर यांनी रौप्यपदक विजेत्या भगिनींची ओळख करून दिली. प्रमुख पाहुण्यांच्या हस्ते पुढील भगिनींना रौप्यपदके व पुष्पगुच्छ देऊन सन्मानित केले. १) समाजसेवा-रौप्यपदक सौ. प्रतिभा सुरेंद्र विजयकर, २) उल्लेखनीय व्यक्तिमत्व रौप्यपदक - अॅड. सौ. केतकी राजन जयकर, ३) गृहकृत्यदक्ष रौप्यपदक - सौ. योगिता चंद्रकिरण नवलकर, ४) घे भरारी रौप्यपदक - सौ. कल्पना बिपीन तळपदे, ५) साहित्य क्षेत्रातील प्राविण्याबद्दल रौप्यपदक - डॉ. सुमन सुवर्णकुमार नवलकर, ६) उद्योजिका रौप्य पदक - सौ. मीना ब्रिजलाल कीर्तिकर, ७) कै. श्रीमती सुनंदा अजिंक्य स्म. रौप्य पदक - कु. सायली मिलिंद धराधर, ८) कै. सौ. संपदा कोठारे स्म. रौप्य पदक - कु. शिवानी सुनील नवलकर, ९) कै. श्रीमती नीरजा नागेंद्र तळपदे स्म. स्मृतिचिन्ह - सौ. नंदिता नरेंद्र धुरंधर

खालील भगिनींचा गौरव करण्यात आला.

कु. आरोही अमोल नवलकर
कु. अनन्या आश्लेष वाझकर
कु. रीया सुनील राणे.
सौ. छाया अलर्क देसाई
सौ. लीना यतिन विजयकर
श्रीमती सुषमा जयनंदन राव
कॉमनवेलथ कराटे स्पर्धेत कांस्य पदक विजेती भारताची प्रतिनिधी कु. श्रद्धा दिपक धराधर हिचा विशेष सत्कार करण्यात आला. या महिलांचा परिचय संयुक्त चिटणीस सौ. रश्मा विजयकर यांनी करून दिला. त्या भगिनींनाही पुष्पगुच्छ व स्मृतिचिन्ह देऊन सन्मानित केले. समारंभाचे वाचन सौ. छाया विजयकर यांनी केले. आभार प्रदर्शन संयुक्त चिटणीस सौ. नूतन कीर्तिकर यांनी केले. कार्यक्रमाची सर्व व्यवस्था चोख ठेवण्यास सौ. माधुरी कीर्तिकर, सौ. मेघना राणे, सौ. उर्वशी धराधर, श्रीमती अपूर्वा धैर्यवान, श्रीमती शिल्पा धुरंधर, श्रीमती बिंबा नायक, सौ. प्रिया कोठारे यांनी हातभार लावला.

श्रीमती नलिनी तळपदे रचित मनाला भावणाऱ्या गीतांना श्रवणीय चाली लावून सौ. कौमुदी हर्षल

(Cont. from Page 2 col. 4) behind it. Also the increase in number of separation stories that we hear around us, makes us think, is marriage really required.

What has happened, is that now both guys and girls complete their education, start working, get settled in their jobs, take their own decisions, from buying things for self to deciding where to travel, from deciding what to wear, what to eat, what time to get up and with whom to go out with, they feel completely independent, especially because our parents have given us that freedom. But when it comes to marriage, the immediate thought that comes to our mind is, why is it required, currently whatever life I'm living, I'm happy with that, everything is going pretty fine, mother is giving me food to eat, father is making sure home is taken care of, I can go out with my friends whenever I want to, I can come home whenever I feel like, I can date or break with whomsoever I want to. Then why to disturb the routine that I'm having by getting a new person in my life, why to get into the nitty gritty of marriage and that too with someone we hardly know. Especially with the fear in the mind about how the new life would be.

The problem is, we are too scared to change, adjustment is something we have never learnt and breaking is too easy an option for us than trying to mend it. We are born in a generation of advanced technology, where we get bored too soon due to immense options that we have, and change things, from our mobile, to clothes, to shoes, to vehicles and for that matter even our jobs. We often see that our parents joined their first jobs and never left that, mostly retiring from that same company, unlike us, we change our jobs within few years. It isn't that our parents were less educated or less smart, that they never got better jobs outside their existing companies, but they knew or learnt the art of adjusting to the

situation and mending things that were broken, something that our whole generation lacks. For us, if things don't work, we change, we move, we shift, instead of adjusting. This same pattern is what we follow in our personal lives as well, when things go wrong, we don't know how to adjust, we panic and break things. Probably that is the reason the divorce rate has gone so high in our generation in the last decade or so. For us, things start with a question in our mind, what if things go wrong, what is the guarantee that things will work like the way we want them to, so if they don't, lets break them, or worst scenario don't get into them at all, instead of thinking of ways to adjust and mend things. Unfortunately, with marriage too, we start on a negative note, due to the fear of change, that makes us think, that is marriage really a necessity.

Probably we won't realise that now but some years later, that living life alone isn't that easy. We are born in a generation where though we say, we need our space, we need our individual time, the reality is, we need people around us too, we come home at night from work, because we have someone waiting for us, now it's the parents, but unfortunately they won't be around for lifetime. That is when we would realise that we need someone ours, someone special, for someone we would like to come back home.

Probably that is when our new generation will feel that marriage isn't just a formality, but a necessity.

So on this note, I'm closing this article, hopefully leaving many thoughts to ponder upon those reading this, hoping that they really change the way they approach, if not personally, at least post reading this article they would help their near & dear ones.

(End)

*

मानकर यांनी ती सुस्वर स्वरात गायली. संगीत दिग्दर्शन व संवादिनी साथ श्री शेषनाथ पावसकर आणि तबला साथ श्री. प्रदीप राणे यांची होती. तिघांनाही समाजातर्फे सन्मानित करण्यात आले.

प्रमुख पाहुण्या डॉ. सौ. अनिता यांनी नम्रपूर्वक सांगितले की, "माझ्या यशाच्या वाटचालीत माझ्या मातापित्यांचा सिंहाचा वाटा असला तरी माझी वैचारिक, सांस्कृतिक जडणघडण पाठारे प्रभु महिला समाज व सोशल समाजातच झाली." सर्व विद्यार्थ्यांना व मानकरी स्त्रियांना रौप्यपदक व स्मृतिचिन्हांबरोबर प्रशस्तपत्रकही द्यावे अशी त्यांनी सूचना केली. त्यांनी महिला समाजाला दहा हजाराची देणगी

दिली.

समारंभापूर्वी ३ वाजता घेण्यात आलेल्या विशेष सर्वसाधारण सभेत विश्वस्तांतर्फे सौ. माधुरी कीर्तिकर व सौ. मेघना राणे या नवीन विश्वस्तांची निवड करण्यात आली. तसेच सौ. प्रिया कोठारे यांना कार्यकारी समितीवर घेण्यात आले. या सर्वांना चॉकलेट व पुष्पगुच्छ देऊन विश्वस्त श्रीमती वृंदा जयकर व श्रीमती स्वाती जयकर यांनी सन्मानित केले. बक्षिसासाठी सौ. लीना विजयकर व सौ. दुलारी जयकर यांनी रु. १०००० अधिक रु. ६०० ची देणगी दिली. समारंभाच्या शेवटी राष्ट्रगीत झाल्यावर मॅगो लस्सी व बटाटे वड्यांचा अल्पोपहार देऊन कार्यक्रमाची सांगता झाली.

प्रभुतरुण आश्रयदाते

१) सौ. विमल व श्री. माधव नायक,	२२) कै. कमलिनी रमाकांत प्रधान
२) सौ. नलिनी व श्री. रविंद्र रामराव मानकर,	२३) कै. नटवर्य शरद श्रीकृष्णनाथ गणपतराव दळवी
३) सौ. अनामिका बी. ए. एल.एल.बी.	२४) आद्य मराठी लघुलिपीकार कै. भुजंगराव रामचंद्र मानकर
४) कै. नटवर्य नारायण रामराव झावबा	२५) कै. वामन मोरेश्वर प्रभाकर
५) कै. सौ. मोतिराम विनायक जयकर	२६) कै. चंद्रकांत नारायण विजयकर, कै. कुंजविहारी वाय. जी. तळपदे, कै. प्रविण चंद्रकांत नारायण, विजयकर, कै. वैभव कुंजविहारी वाय. जी. तळपदे यांच्या स्मरणार्थ एक हितचितक
६) आद्य संपादक कै. विष्णु कृष्ण कोठारे	२७) कै. डॉ. विद्याधर चंद्रकांत नारायण विजयकर यांच्या स्मरणार्थ हितचितक
७) कै. रावसाहेब चंद्रकांत बालमुकुंद वेलकर	२८) कै. पूर्णचंद्र केशरीनाथ राव व कै. सौ. शीला पूर्णचंद्र राव यांच्या स्मरणार्थ
८) कै. सौ. सुशीला यशवंतराव कीर्तिकर	२९) डॉ. राम गोविंदराव नवलकर
कै. सौ. सुशीला व श्री. मोरेश्वर वि. प्रधान	३०) सौ. शुभांगी राम नवलकर
९) सौ. मीरा व श्री. रविंद्र नानूजी दळवी	३१) सौ. रीटा आणि श्री. मंदार माधवराव नायक
१०) कै. सौ. शालाका (अरुणप्रभा) शैलकुमार श्रीकृष्णनाथ दळवी	३२) कै. सौ. विजया व श्री. प्रकाश माधव नायक या त्यांच्या आईवडिलांच्या स्मृत्यर्थ उन्मेष प्रकाश नायक
११) कै. श्रीमती चंपुबाई आणि कै. आनंदराव सुंदरजी धराधर	३३) सौ. वृंदा आणि श्री. शाम विनायक जयकर
१२) कै. सौ. रोहिणी (रत्नप्रभा) श्रीकर राणे	३४) कै. श्रीमती जयश्री आणि कै. श्री. जयवंत विश्वनाथ कीर्तिकर स्मृत्यर्थ श्री. उमेशचंद्र जयवंत कीर्तिकर
१३) सौ. निलीमा व श्री. सृजन केशवराव राणे	३५) कै. श्रीमती प्रतिमा आणि कै. श्री. धाकलेश्वर बाळाजी जयकर स्मृत्यर्थ सौ. सुप्रिया उमेश कीर्तिकर
१४) कै. श्रीमती रोझाबाई आणि कै. बाळाराम केरोबा नायक	
१५) कै. शरद विनायक कीर्तिकर यांच्या स्मरणार्थ अनामिक	
१६) कै. सौ. दिलीप रघुनंदन कोठारे	
१७) कै. श्रीमती कमलजा आनंदराव अजिंक्य	
१८) कै. दिवाळीबाई व कै. डॉ. वामनराव आनंदराव विजयकर	
१९) कै. विष्णुराज बाळाराम नायक	
२०) अॅड. सदाशिव आनंदराव धुरंधर	
२१) कु. कस्तूर मोठाबाई जयकर	

प्रभुतरुणास देणगी

- * श्री. अनिल केशवराव कोठारे यांच्या १५ मार्च २०१९ रोजी येणाऱ्या प्रथम स्मृतीदिनाप्रित्यर्थ त्यांच्या पत्नी श्रीमती उज्ज्वला अनिल कोठारे, त्यांची कन्या सौ. शीतल, जावई श्री. विकास सेठी आणि नाती कु. सिया व कु. वानया यांजकडून रु. ५०००/-
- * सौ. राखी समीर नवलकर यांजकडून आजीव सभासदत्व रु. ५००/-
- * सौ. प्रतिभा सुरेंद्र विजयकर आणि श्री. सुरेंद्र गजानन विजयकर यांजकडून १०-१२-१८ रोजी साजरा झालेल्या त्यांच्या सुवर्ण विवाह सोहळ्याप्रित्यर्थ रु. ५००/-
- * डॉ. श्री. प्रभाकर आणि सौ. अनिला प्रभाकर कोठारे यांजकडून त्यांचा नातू कु. घुअंक अंकिता अनिल कोठारे (मालाड) याने 'इंटर स्कूल रोबोटिक (रोबो मेकिंग) कॅंपिटिशन' मध्ये २५ शाळांमधून आपल्या सेंट जोसेफ स्कूलला प्रथम बक्षिस आणि ढाल मिळवून दिल्याबद्दल रु. ५००/- अभिनंदन घुअंक.
- * श्री. डी. के. नवलकर (पुणे) यांजकडून आजीव सभासदत्व रु. ५००/-

सर्व देणगीदारांचे आभार.

* 'पाठारे प्रभु चॉरिटीज'चे नेहमीप्रमाणे जानेवारीत 'न्यूज लेटर' हे वार्तापत्र घरोघरी पोहोचले. अभिनंदन.

अभिनंदन

- * कु. अनुशका आशिष नवलकर या शैला रहेजा इन्स्टिट्यूट ऑफ हॉटेल मॅनेजमेंटमध्ये पदवीचा अभ्यास करणाऱ्या विद्यार्थिनीला १९ आणि २० डिसेंबर रोजी अंजुमन इस्लाम हॉटेल मॅनेजमेंट येथे झालेल्या 'मग्न महोत्सवातील' 'ब्लेझ द ब्लॉसम' पुष्परचना स्पर्धेत द्वितीय क्रमांकाचे पारितोषिक प्राप्त झाले. त्याचप्रमाणे एबीसीडी 'एनीबडी कॅन डान्स' मध्ये ती रनर अप म्हणून विजेती ठरली. मुंबई विद्यापीठाच्या 'वुमेन्स डेव्हलपमेंट सेल' मध्ये तिची महाविद्यालयीन प्रतिनिधी म्हणूनही निवड झाली. तिच्या संस्थेतील 'राष्ट्रीय गुणवत्ता पातळी' (नॅक) साठी असणाऱ्या समितीतही ती कार्यरत आहे.
- * 'ज्योती फाउण्डेशन'तर्फे वांद्रे येथे झालेल्या काव्यवाचन कार्यक्रमात डॉ. सुमन नवलकर यांचा सहभाग होता. या प्रसंगी काढलेल्या स्मरणपुस्तकेतही त्यांची छायाचित्रासह माहिती प्रसिद्ध झाली. 'माझी सखी' या नियतकालिकातर्फे वर्षभरातील सर्वोत्कृष्ट कथेबद्दल त्यांना रु. १०,०००/- चे पारितोषिक प्राप्त झाले.
- * विज्ञानदिनानिमित्त आकाशवाणीतर्फे झालेल्या कार्यक्रमात डॉ. विनिता नवलकर यांचा सहभाग होता.
- * सुहासिनी कीर्तिकर यांनी यवतमाळ येथे झालेल्या साहित्य संमेलनात समीक्षेवर दिलेल्या व्याख्यानावर आधारित लेख 'पंचधारा' या वाङ्मयीन कालिकात प्रसिद्ध झाला. 'दाजी कट्टा'वर झालेल्या कविसंमेलनाच्या त्या अध्यक्ष होत्या आणि आपल्या अध्यक्षीय भाषणानंतर त्यांनीही

प्रभुतरुणाची डायरी

जनन

०६-०२-१९ सौ. मिथिला आणि श्री. लोकेश सुदीप भोलानाथ कोठारे, कन्या, हाँगकाँग

आत्याबाई नाव बोला

०६-०२-१९ कु. आयेशा (प्रीशा) लोकेश कोठारे, हाँगकाँग

१७-०२-१९ कु. रियोना (सिमरन) राजस राणे, खार

नांदा सौख्यभरे

१८-१२-१८ श्री. हर्षल मनिष त्रिलोकेकर कु. श्रद्धा मनोहर घाडीगावकर (आं.ज्ञा.)

०९-०२-१९ श्री. क्षितीज किरण कोठारे कु. प्रज्ञा विश्वास माने (आं.ज्ञा.)

०९-०२-१९ कु. कृपा सुधीर रामदत्त नायक श्री. वैभव अतुल गर्ग (आं.ज्ञा.)

१०-०२-१९ कु. ऐश्वर्या अमर अजिंक्य श्री. प्रशांत अशोक काणेकर (आं.ज्ञा.)

२१-०२-१९ श्री. जयेश नंदकुमार कोठारे कु. निकिता भवरलाल जैन (आं.ज्ञा.)

२४-०२-१९ श्री. शिवानंद गौतम नायक कु. अपूर्वा यदुनाथ चौधरी (आं.ज्ञा.)

विवाह सुवर्ण महोत्सव

१०-१२-१८ श्री. सुरेंद्र गजानन विजयकर कु. प्रतिभा मोरेश्वर राणे

मरण

१०-०१-१९ श्रीमती शरयू नरेंद्र तळपदे	वय ९५, दादर
०२-०२-१९ सौ. श्री. रघुवीर दिलीप कोठारे,	वय ९३, पुणे
०५-०२-१९ टीना दिलीप अजिंक्य	वय ३६, सांताक्रूझ
०७-०२-१९ श्रीमती. कस्तुर रवीन्द्र तळपदे,	वय ८९, अंधेरी
०७-०२-१९ श्री. सुबोध नारायण कोठारे,	वय ९१, अंधेरी
१२-०२-१९ श्रीमती पुष्पलता वसंतराव नवलकर,	वय ९५, माहीम
१८-०२-१९ श्रीमती मनोरमा मनोहर नायक,	वय ८७, जोगेश्वरी
१८-०२-१९ श्रीमती सुमालिनी श्रीपाद विजयकर,	वय ८३, नवरोजी स्ट्रीट
०४-०३-१९ सौ. सुनालिनी सुबोध जयकर,	वय ८३, मंगलवाडी
०७-०३-१९ श्रीमती उषा रमेश त्रिलोकेकर,	वय ८३, माहीम

आपली कविता सादर केली. त्यांनी संपादित केलेल्या 'अक्षर साहित्य'चा दुसरा अंक 'भाषा दिनी' प्रकाशित झाला.

* दापोली जालगाव (कोकण) येथील 'निवेदिता प्रतिष्ठान'तर्फे 'इको फ्रेडली' गुढीचे लोकार्पण मुंबईच्या दादर भिगिनी समाजाच्या कार्यवाह श्रीमती पूर्णिमा धैर्यवान आणि माजी अध्यक्ष सौ. अनुराधा तळपदे यांच्या हस्ते करण्यात आले. त्यावेळी सौ. अचला देसाई, श्रीमती सुहासिनी कोठारे आणि मान्यवर उपस्थित होते. प्लास्टिक कचऱ्याचा पुनर्वापर आणि वाया गेलेले इमारत बांधकाम साहित्य यांच्या सहाय्याने ही गुढी बनविण्यात आली असून राज्यातील हा पहिलाच प्रकल्प आहे. ना नफा, ना तोटा या तत्त्वावर ही गुढी फक्त ५०० रुपयात उपलब्ध आहे.

पत्र प्रतिक्रिया

प्रिय सुहासिनी,
नुकताच प्रभुतरुणाच्या जानेवारीचा अंक हाती आला. तुमचं संपादकीय वाचून काय लिहावं सुचत नव्हतं. पण येवढं मात्र खरं की ते मनाला फार भावलं.
कदाचित मी इंग्लिश साहित्याचा विद्यार्थी असल्यामुळे मला ते विशेष आवडलं असं म्हणावं लागेल. पण

त्यातल्यात्यात दुसऱ्या महायुद्धाचं वर्णन, लोकांच्या यातना व त्या तुम्ही उल्लेख केलेल्या दोन गोष्टीने तुमचं संपादकीय प्रभावी खचितच वाटते. वास्तविक पुन्हा पुन्हा वाचावं वाटते. संपादकीयचा हा criterion (मला मराठी शब्द आठवत नाही) आहे असं मला वाटते. असो, तुमच्याकडून अशीच विचारप्रवर्तक संपादकीये वाचायला मिळावी ही अपेक्षा.

तुमचा,
सुजन राणे
*

सूचना

प्रभुतरुणात ज्यांना जाहिरात घ्यायची असेल त्यांना या एवढ्या जागेसाठी प्रति महिना रु. २५०/- आणि अकरा महिन्यांसाठी रु. २५००/- अशी आकारणी असेल. त्याचप्रमाणे एप्रिल महिन्यात सुरू होणाऱ्या नवीन आर्थिक वर्षापासून आश्रयदाते होऊ इच्छिणाऱ्या नव्या सदस्यांसाठी रु. ५०,०००/- देणगी देणे अपेक्षित आहे. कृपया नोंद घ्यावी.

हे मासिक मुद्रक, प्रकाशक श्रीमती सुहासिनी कीर्तिकर यांनी मालक बोर्ड ऑफ कंट्रोल प्रभुतरुण करिता मे. स्नेहेश प्रिंटर्स, ३२०-अ, शाह अँड नाहर इंडस्ट्रीयल इस्टेट, अ-१, धनराज मिल कंपाऊंड, सीताराम जाधव मार्ग, लोअर परेल, मुंबई-४०००१३ येथे छापून पारिजात बी-३, युनियन बँक एम्प्लॉईज को-ऑप. हौ. सोसायटी, पटेल इस्टेट, जोगेश्वरी (प.), मुंबई-४००१०२ येथे प्रकाशित केले.

संपादक: श्रीमती सुहासिनी कीर्तिकर

RNI NO. 14613/67